

F-35 BEZ OFFSETU, POLSKA CHCE PRZYSTĄPIĆ DO PROGRAMU DUŻEGO BEZZAŁOGOWCA [NEWS DEFENCE24.PL]

Komitet Offsetowy przyjął rekomendację Ministerstwa Obrony Narodowej, dotyczącą rezygnacji z zastosowania offsetu przy pozyskaniu myśliwca F-35 - dowiedział się Defence24.pl. „Amerykańskie propozycje nie były dla nas satysfakcjonujące. Dotyczyły głównie niepełnych zdolności serwisowych samolotów F-16 i C-130, a ich koszt to ponad miliard dolarów. Relacja koszt-efekt była po prostu nieopłacalna, tym bardziej, że zaoszczędzone pieniądze możemy przeznaczyć na inne programy modernizacyjne (...) Program F-35 jest całkowicie zamknięty” - mówią w rozmowie z Defence24.pl przedstawiciele MON. Dodają, że Polska będzie chciała przystąpić do programu Loyal Wingman na wcześniejszym etapie, właśnie po to by uzyskać korzyści przemysłowe.

Jak dowiedział się Defence24.pl, na dzisiejszym posiedzeniu Komitet Offsetowy pozytywnie zaopiniował rekomendację MON, dotyczącą rezygnacji z zastosowania offsetu przy pozyskaniu myśliwca F-35. Taka rekomendacja została przedstawiona komitetowi w grudniu ubiegłego roku, a dziś zaakceptowana w głosowaniu bez sprzeciwu. Oznacza to, że umowa międzyrządowa dotycząca dostaw myśliwców F-35 będzie więc mogła zostać podpisana, bez wcześniejszego sygnowania umowy offsetowej. Natomiast współpraca przemysłowa ma być realizowana na zasadzie umów business-to-business, stosowne rozmowy już trwają.

W rozmowie z Defence24.pl przedstawiciele resortu obrony narodowej podkreślają, że propozycje w zakresie offsetu składane przez stronę amerykańską nie spełniały oczekiwań strony polskiej. Po tym, gdy pozyskanie offsetu związanego z F-35 okazało się niemożliwe z powodu zamkniętego charakteru programu, zwrócono się o budowę w kraju istotnego potencjału produkcyjnego związanego z innymi maszynami produkcji amerykańskiej - F-16 i C-130.

„Amerykańskie propozycje nie były dla nas satysfakcjonujące. Dotyczyły głównie niepełnych zdolności serwisowych samolotów F-16 i C-130, a ich koszt to ponad miliard dolarów, który zostałby zwiększony o koszty dostosowania polskich zakładów. W takiej sytuacji offset byłby nieopłacalny, dlatego podjęto decyzję o rezygnacji. Potrzeby, które znajdują się w Planie Modernizacji Technicznej mają bardzo szeroki zakres. Zaoszczędzone pieniądze zostaną spożytkowane na realizację innych ważnych zadań modernizacyjnych, z korzyścią dla Sił Zbrojnych RP” - podkreślają przedstawiciele MON.

Rozmówcy Defence24.pl z resortu obrony mówią także, iż Polska nie mogła w ramach offsetu uzyskać istotnych zdolności serwisowych, ani tym bardziej produkcyjnych dla F-35, z uwagi na fakt, że wcześniej - mimo propozycji składanych w czasie kadencji rządu PO-PSL - nie przystąpiła do programu. Obecnie podział prac pomiędzy uczestnikami projektu jest już ustalony i nie można wprowadzać zmian.

Czytaj też: [Miliard dolarów za offset na F-35? Rekomendacja MON na "nie"](#)

„Program F-35 jest całkowicie zamknięty. Zarówno jeżeli chodzi o produkcję samolotów, ich elementów, jak i serwisowanie, wsparcie eksploatacji myśliwca. Odbywa się to w ramach Global Support Solution i ALIS. Nie ma możliwości uzyskania korzyści przemysłowych dla państwa, które nie znalazło się w programie F-35. Polska miała możliwość przystąpienia w czasie rządów koalicji PO-PSL, gdy ministrem obrony był Bogdan Klich” – zaznaczają przedstawiciele resortu obrony narodowej. Podkreślają jednocześnie, że zakup F-35 to „obecnie najważniejszy priorytet MON. Pozyskanie tego samolotu jest niezbędne w celu zapewnienia odpowiednich zdolności operacyjnych dla Sił Powietrznych. Ten zakup zostanie zrealizowany”.

Czytaj też: [Rok pod znakiem Harpii. 2019 w lotnictwie Sił Powietrznych \[ANALIZA\]](#)

MON chce, by współpraca przemysłowa związana z programem F-35 była realizowana w formule dwustronnych porozumień przedsiębiorstw. Taka formuła ma zapewniać większą elastyczność, choć umowy te nie będą sztywno powiązane z kontraktem na dostawy. Rozmowy w sprawie porozumień business-to-business już się jednak toczą. „W ramach offsetu możemy pozyskiwać tylko te zdolności, które są uznane za niezbędne w ramach ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa, związanego z tym konkretnym programem, zgodnie z ustawą offsetową.” – mówią przedstawiciele ministerstwa. Dodają, że porozumienia przemysł-przemysł nie są obciążone tego rodzaju formalnymi ograniczeniami.

Ponadto, resort obrony planuje przystąpienie do programu „Loyal Wingman” (ang. lojalny skrzydłowy), czyli systemu bezzałogowego ściśle współpracującego z F-35, również w wykonywaniu zadań bojowych. Tak, aby Polska miała rolę partnera przemysłowego, podobnie jak dziś kraje-uczestnicy programu F-35, wykonujące prace nie tylko na rzecz własnych sił powietrznych, ale również innych użytkowników myśliwców piątej generacji. Pozyskanie maszyn bezzałogowych przeznaczonych do współpracy z F-35 zostało umieszczone w Planie Modernizacji Technicznej na lata 2021-2035 przyjętym w październiku 2019 roku, w projekcie pod kryptonimem Harpi Szpon.

Czytaj też: [Rój dronów oraz sztuczna inteligencja – przyszłość według Skunk Works \[ANALIZA\]](#)

„Minister Błaszczak chce uniknąć błędów poprzedników. To, że wcześniej nie zdecydowano się na dołączenie do programu F-35 bardzo osłabiło naszą pozycję negocjacyjną, jeśli chodzi o uzyskiwanie jakichkolwiek zdolności przemysłowych w ramach offsetu. Dlatego MON planuje już negocjacje dotyczące przystąpienia do programu Loyal Wingman, gdy zostanie on uruchomiony. Wejście do programu na tym etapie może nam zapewnić transfer technologii i korzyści przemysłowe” – podkreślają przedstawiciele MON.

Z wcześniejszych deklaracji MON wynika, że resort będzie dążył do sfinalizowania umowy na myśliwce F-35 na początku tego roku. Nowe myśliwce mają wejść na wyposażenie Sił Powietrznych i zastąpić przestarzałe oraz coraz trudniejsze w utrzymaniu MiG-29 i Su-22. Wniosek dotyczący pozyskania 32 myśliwców F-35A w trybie Foreign Military Sales, w ramach umowy międzyrządowej, został wysłany w maju 2019 roku. W drugiej połowie ubiegłego roku zgodę na transakcję wyraziły Departament Stanu, a następnie Kongres. To otworzyło drogę do rozpoczęcia negocjacji umowy, która ma zostać podpisana w najbliższym czasie.